

Guidance *Fact Sheet*

VIELU IEKĻAUŠANA XIV PIELIKUMĀ

Reģ. Nr. ECHA-09-GF-01-LV
Datums: 30.10.2009
Valoda: latviešu valoda

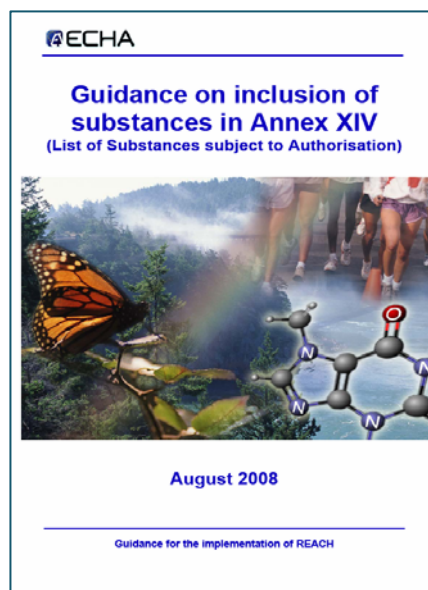
Vadlīnijas par vielu iekļaušanu XIV pielikumā (licencējamo vielu sarakstā)

Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (ECHA) izdod faktu lapu sērijas, kurās sniegts strukturēts pārskats par katru Aģentūras publicēto REACH vadlīniju dokumentu. Šie dokumenti būs pieejami šādās 22 valodās:

bulgāru, čehu, dāņu, angļu, igauņu, somu, franču, vācu, ungāru, itāliešu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, spāņu un zviedru.

Vadlīniju faktu lapā sniegts īss pārskats par attiecīgā REACH vadlīniju dokumenta galvenajiem aspektiem, tai skaitā bibliogrāfiskā informācija un citas atsauces.

Ja Jums ir jautājumi vai piebildes par šo faktu lapu, lūdzam tās nosūtīt ar e-pastu uz info@echa.europa.eu, norādot faktu lapas atsauci, izdošanas datumu un kādu no iepriekš norādītajām valodas versijām.

Vadlīniju faktu lapa

Vielu iekļaušana XIV pielikumā

KAM BŪTU JĀLASA ŠIS VADLĪNIJU DOKUMENTS?

REACH regula raksturo sistēmu, kas nosaka nepieciešamību licencēt īpaši bīstamas vielas (*Substances of Very High Concern; SVHCs*) pirms to laišanas tirdzniecībā un lietošanas.

Licencēšanas mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu *SVHCs* radītā riska kontroli un šo vielu progresējošu aizstāšanu ar piemērotām alternatīvām vielām vai tehnoloģijām, kad tas ir ekonomiski un tehniski iespējams.

Vadlīnijas paredzētas galvenokārt dalībvalstu atbildīgajām iestādēm un Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai (*ECHA*). Tajā sniegta pamatinformācija par *SVHCs*, noteikšanu, to iekļaušanu ļoti bīstamu vielu, kurām nepieciešama licencēšana, kandidātvielu sarakstā un iespējamo iekļaušanu XIV pielikumā (licencējamo vielu jeb tā sauktajā "licencēšanas sarakstā"). Vadlīnijas būs noderīgas arī ražotājiem, importētājiem un pakārtotiem lietotājiem, kuri tirgo un/vai lieto *SVHCs*, lai varētu labāk izprast licencēšanas procesu un ievērot to.

Vadlīnijas ir arī atsauces dokuments jebkurai ieinteresētai pusei, kura vēlētos sniegt komentārus vai ieguldījumu. Komentārus var sniegt kandidātvielu saraksta veidošanas laikā. Tāpat ieinteresētām pusēm ir tiesības komentēt Aģentūras ieteikumus. Komentāri īpaši sniedzami par lietošanas gadījumiem, kuriem nebūtu nepieciešama licencēšana.

Ieinteresētās puses ar Aģentūras tīmekļa vietnes starpniecību tiek informētas par komentēšanas termiņiem. Ieinteresētās puses, kuras pieteikušās "nodomu reģistra" e-pastu saņemšanas sarakstā, par XV pielikuma dokumentu saraksta papildinājumiem, kā arī par XV pielikuma dokumentiem, kuros sniegta informācija par *SVHCs*, tiks informētas automātiski.

PAR KO IR ŠIS VADLĪNIJAS?

Vadlīnijās ir sniegts pārskats par dažādiem procesa posmiem, sākot no *SVHCs* noteikšanas un iekļaušanas kandidātvielu sarakstā līdz eventuālai iekļaušanai "licencēšanas sarakstā". Vadlīnijās ir izklāstīti šādi temati:

- **licencēšanas procedūra**, arī dažādu procedūras dalībnieku uzdevumi;
- **licencēšanas būtība**, kas raksturo vielas, kuras varētu tikt pakļautas licencēšanai, un ietver vispārīgus un specifiskus noteikumus par lietošanas veidiem, kuriem nav nepieciešama licencēšana;
- **vielu iekļaušanas procedūra licencēšanas sistēmā**, kas sīki raksturo kandidātvielu saraksta veidošanu, prioritātes noteikšanu kandidātvielu sarakstā iekļautām vielām un "licencēšanas saraksta" veidošanu;
- **detalizēta informācija par to, kāda informācija jāiekļauj Aģentūras ieteikumos** par prioritārām vielām, kuras iekļaujamas "licencēšanas sarakstā". Jānorāda vielas identitāte, *SVHCs* raksturīgās īpašības, pārejas pasākumi, pārskata periodi noteiktiem lietojuma veidiem, izmantojums vai izmantojuma kategorijas, kurām nav nepieciešama licencēšana, ja tādas ir, un šādu izņēmumu nosacījumi;
- **konsultācijas** ar dalībvalstu komiteju un ieinteresētām pusēm par kandidātvielu sarakstā iekļaujamo vielu noteikšanu un Aģentūras ieteikumu projektu par "licencēšanas sarakstā" iekļaujamām vielām.

KĀ LASĪT ŠIS VADLĪNIJAS?

Pirmajā nodaļā sniegts īss kopsavilkums par dokumentā iekļautajiem tematiem un norādīta mērķauditorija. Sniegts arī pārskats par saitēm ar *REACH* vadlīniju dokumentiem, kas ir nozīmīgi licencēšanas procesam.

Vadlīniju faktu lapa

Vielu iekļaušana XIV pielikumā

Pēc vispārīga ievada par licencēšanas procesu **otrajā nodaļā** raksturota dažādu licencēšanas procesa dalībnieku lomas, pienākumi un tiesības. Tajā raksturota arī saistība ar ierobežojumu procedūrām (*REACH* regulas VIII sadaļa), kas var attiekties uz to pašu vielu. Atbildīgajām iestādēm pirms XV pielikuma dokumentācijas veidošanas rūpīgi jānovērtē iespējamā savstarpējā ietekme. Nodaļā izskaidrota arī licencēšanas procesa būtība, pievēršot uzmanību vielām un to lietošanas veidiem, kas tiek pakļauti šim procesam, un izņēmuma gadījumiem, kad licencēšana nav nepieciešama.

Trešajā nodaļā sīkāk izskaidrota vielu iekļaušanas procedūra licencēšanas sistēmā. Tā sākas ar XV pielikuma dokumentācijas sagatavošanu pēc Komisijas vai dalībvalsts iniciatīvas ar mērķi identificēt vielu kā *SVHC*. Šķirami trīs posmi:

- **SVHCs noteikšana**, veidojot kandidātvielu sarakstu;
- **prioritātes noteikšana** kandidātvielu sarakstā iekļautām vielām: prioritāti vielām parasti nosaka saskaņā ar iepriekš definētiem kritērijiem;
- vielu **iekļaušana** "licencēšanas sarakstā" atbilstoši iepriekš noteiktai prioritātei.

Ceturtajā nodaļā sniegti sīki norādījumi par potenciālā ieraksta "licencēšanas sarakstā" (XIV pielikums) sagatavošanu, norādot vielas identitāti, konkrētai *SVHC* raksturīgās īpašības, pārejas pasākumus, pārskata periodus konkrētam izmantojumam, izmantojumu vai izmantojuma kategorijas, kurām nav nepieciešama licencēšana un šādu izņēmumu nosacījumus.

Piektajā **nodaļā** aprakstīts konsultēšanās process ar dalībvalstu komiteju un ieinteresēto pušu nozīme, sniedzot komentārus.

1. pielikumā apkopota informācija par dalībnieku lomām, pienākumiem un tiesībām, atsaucoties uz *REACH* regulas pantiem.

2. pielikumā raksturots paziņojuma formāts par XV pielikuma dokumentācijas sagatavošanu, lai identificētu vielu kā *CMR* (kancerogēnu, mutagēnu vai toksisku reproduktīvai sistēmai), *PBT* (noturīgu, bioakumulatīvu un toksisku), *vPvB* (ļoti noturīgu un ļoti bioakumulatīvu) vielu vai kā vielu, kas rada līdzvērtīgas bažas saskaņā ar 59. pantu.

3. pielikumā redzams kandidātvielu saraksta formāts.

Ieraksta paraugs XIV pielikumā vielām, kuras ieteicams iekļaut "licencēšanas sarakstā", ir raksturots **4. pielikumā**.

5. un 6. pielikumā iekļautas komentēšanas veidlapas, kurās norādīt komentārus par XIV pielikumā iekļaujamas vielas identificēšanu, ņemot vērā *ECHA* publicēto paziņojumu, un par iespējamo XIV pielikuma ierakstu par vielām, kuras ieteicams iekļaut "licencēšanas sarakstā". Veidlapas tiek adresētas Komisijai un tās aizpilda ieinteresētās puses.

7. pielikumā sniegta definīciju un saīsinājumu saraksts.

BŪTISKĀKIE ASPEKTI

Īpaši bīstamas vielas

SVHCs īpašības ir definētas *REACH* regulas 57. pantā: kancerogēnas, mutagēnas vai toksiskas reproduktīvai sistēmai (*CMR* 1. un 2. kategorija), noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas (*PBT*) vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas (*vPvB*), vai vielas, kas tiek konstatētas atsevišķos gadījumos, ja par tām iegūti zinātniski pierādījumi, kas liecina, ka tās rada līdzīgas bažas.

Kandidātvielu saraksts

Ja atbildīgā iestāde (Komisija vai dalībvalsts) uzskata, ka viela varētu atbilst *SVHC* kritērijiem saskaņā ar *REACH* regulas 57. pantu, tā sagatavo XV pielikuma dokumentāciju. Vienas, kas

Vadlīniju faktu lapa

Vielu iekļaušana XIV pielikumā

atbilst vienam no 57. panta kritērijiem, jāiekļauj kandidātvielu sarakstā, ja panākta vienošanās par ierosinājumu to noteikt par SVHC atbilstoši REACH regulas 59. pantā aprakstītai procedūrai.

“Licencēšanas saraksts”

Kandidātvielu sarakstā esošu SVHC vielu var iekļaut “licencēšanas sarakstā”. Aģentūrai jāsniedz ieteikumi par vielām, kuras iekļaujamas “licencēšanas sarakstā”, vismaz reizi divos gados; pirmais ieteikums ir nosūtīts Komisijai 2009. gada 1. jūnijā. Prioritāte parasti piešķirama vielām ar PBT vai vPvB īpašībām, ar daudz dažādiem izmantojuma veidiem vai vielām, kuras ražo vai importē lielā apjomā.

Rieta datums(-i)

Datums(-i), pēc kura šīs vielas laišana tirgū un lietošana būs aizliegta, izņemot gadījumus, kad tai ir izsniegta licence, kurā, ja piemērojams, jāņem vērā ražošanas cikls konkrētam izmantojumam.

Pieteikuma iesniegšanas termiņš

Ja pieteikuma iesniedzējs vēlas turpināt lietot vielu vai laist to tirdzniecībā noteiktam izmantojumam pēc rieta datuma(-iem), pieteikums jāiesniedz vismaz 18 mēnešus pirms rieta datuma(-iem).

SAITES AR SAISTĪTO MATERIĀLU

[REACH regula](#) EK Nr. 1907/2006

[REACH regulas](#) tīmekļa vietne ir vienīgā vieta, kur pieejamas vispārīgas un detalizētas REACH tehniskās vadlīnijas, [REACH vadlīniju faktu lapas](#) un [biežāk uzdotie jautājumi](#) (BUJ) atrodami ECHA tīmekļa vietnes REACH sadaļā.

BIBLIOGRĀFISKA INFORMĀCIJA PAR VADLĪNIJU DOKUMENTU

Vadlīnijas par vielu iekļaušanu XIV pielikumā (licencējamo vielu sarakstā) var lejupielādēt ECHA tīmekļa vietnē.

Versija	1
Lappuses	71
Datums	2008
ISBN	vēl nav pieejams
DOT	vēl nav pieejams

© Eiropas Ķīmikāliju aģentūra, 2008

Šis ir sākotnēji angļu valodā publicētā dokumenta darba tulkojums. Oriģināldokuments ir pieejams ECHA tīmekļa vietnē.